

עירובין נח

אין מודדין אלא בחבל של חמשים אמה, לא פחות ולא יותר. ולא ימדוד אלא כנגד לבו. היה מודד והגיע לגיא או לגדר, מבליעו, וחוזר למדתו. הגיע להר, מבליעו וחוזר למדתו. ובלבד שלא יצא חוץ לתחום. אם אינו יכול להבליעו — בזו אמר רבי דוסתאי בר ינאי משום רבי מאיר: שמעתי שמקדרין בהרים.

שאלה: מנא הני מילי? אמר רב יהודה אמר רב: דאמר קרא "אֵיךְ הִחֲזִיר מֵאָה כֹּאֵמֶה וְרוּחָם חֲמִשִּׁים כֹּחֲמִשִּׁים", אמרה תורה: בחבל של חמשים אמה מדוד. קושי: האי מיבעי ליה ליטול חמשים ולסבב חמשים. תירוץ: אם כן לימא קרא: "חֲמִשִּׁים חֲמִשִּׁים", מאי "חֲמִשִּׁים כֹּחֲמִשִּׁים"? שמעת מינה תרתי.

לא פחות ולא יותר.

הסבר: תנא: לא פחות - מפני שמרבה, ולא יותר - מפני שממעט.

דן: אמר רבי אסי: אין מודדין אלא בחבל של אפסקימא.

שאלה: מאי אפסקימא?

תשובה: אמר רבי אבא: נרגילא.

שאלה: מאי נרגילא?

תשובה: אמר רבי יעקב: דיקלא דחד נברא.

גירסה אחרת

שאלה: מאי אפסקימא?

תשובה 1: רבי אבא אמר: נרגילא.

תשובה 2: רבי יעקב אמר: דיקלא דחד נברא.

תניא, אמר רבי יהושע בן חנניא: אין לך שיפה למדידה יותר משלשלאות של ברזל, אבל מה נעשה שהרי אמרה תורה: "וּכְפִיּוֹ חֶבֶל מִפָּה" .

קושי: והכתיב: "וּכְפִיּוֹ הָאֵשׁ קֵה הַמִּפָּה"?

תירוץ: ההוא, לתרעי.

תני רב יוסף, שלשה חבלים הם: של מגג, של נצר, ושל פשתן.

- של מגג לפרה, דתנן: כפתוה בחבל המגג ונתנוה על גב מערכתה.
- של נצרים לסוטה, דתנן: ואחר כך מביא חבל המצרי וקושרו למעלה ממדידה.
- של פשתן, למדידה.

היה מודד והגיע.

דיוק: מדתני: חוזר למידתו, מכלל דאם אינו יכול להבליעו - הולך למקום שיכול להבליעו, ומבליעו, וצופה כנגד מידתו, וחוזר.

חיזוק מברייטא לדיוק זה: תנינא להא, דתנו רבנן: היה מודד והגיע המידה לגיא, אם יכול להבליעו בחבל של חמשים אמה - מבליעו. ואם לאו - הולך למקום שיכול להבליעו, ומבליעו, וצופה וחוזר למידתו.

המשך הברייטא: אם היה גיא מעוקם - מקדיר ועולה, מקדיר ויורד. הגיע לכותל - אין אומרים יקוב הכותל, אלא אומדו והולך לו.

קושי: והא אנו תנן: מבליעו וחוזר למידתו?

תירוץ: התם, ניחא תשמישתא. הכא, לא ניחא תשמישתא.

הגבלת דין מקדריים: אמר רב יהודה אמר שמואל: לא שנו אלא שאין חוט המשקולת יורד כנגדו, אבל חוט המשקולת יורד כנגדו - מודדו מדידה יפה.

שאלה בהבלעה:

עמוק מאה ורוחב חמשים - מבליעו. ואם לאו - אין מבליעו	וכמה עומקו של גיא? אמר רב יוסף: אלפים.	
50	2,000	סתירה
	הוא דאמר כאחרים, דתניא, אחרים אומרים: אפילו עמוק אלפים ורוחב חמשים - מבליעו.	תירוץ
	אמר רב יוסף: אפילו יתר מאלפים דלא כתנא קמא ולא כאחרים	גירסה אחרת
	הכא - בחוט המשקולת יורד כנגדו	קושי
התם - שאין חוט המשקולת יורד כנגדו אם עמוק מחמשים צריך לקדור	אפילו אם מאוד עמוק, הקילו בהבלעה כי קשה לקדור	תירוץ

עוד שאלה: וכי אין חוט המשקולת יורד כנגדו, עד כמה?
תשובה: אמר אבימי: ארבע.

חיזוק מברייטא: וכן תני רמי בר יחזקאל: ארבע.

הגיע להר, מבליעו וחוזר למידתו.

הגבלת דין הבלעה: אמר רבא: לא שנו אלא בהר המתלקט עשרה מתוך ארבע, אבל בהר המתלקט
עשרה מתוך חמש - מודדו מדידה יפה.

גירסה אחרת בדברי רבא: רב הונא בריה דרב נתן מתני לקולא. אמר רבא: לא שנו אלא בהר
המתלקט עשרה מתוך חמש, אבל בהר המתלקט עשרה מתוך ארבע - אומדו והולך לו.

ובלבד שלא יצא חוץ לתחום.

שאלה: מאי טעמא?

תשובה: אמר רב כהנא: גזירה שמא יאמרו מדת תחומין באה לכאן.

אם אינו יכול להבליעו.

הסבר לדין מקדרים: תנו רבנן: כיצד מקדרין, תחתון כנגד לבו, עליון כנגד מרגלותיו.

עוד בדין מקדרים: אמר אביי: נקיטינן אין מקדרין אלא בחבל של ארבע אמות.

הגבלת דין מקדרים: אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה: (נקיטינן) אין מקדרין לא בעגלה ערופה
ולא בערי מקלט — מפני שהן של תורה.

